



TOIMINTAKERTOMUS 2024

Sisällys

Yhteenveto: Ihmisoikeusliiton vuosi 2024.....	3
Jäsenet, vapaaehtoiset ja lahjoittajat ovat tärkeä osa Ihmisoikeusliittoa	4
Vaikuttamistyömme teemat.....	5
Oikeusvaltio, yhdenvertaisuuden edistäminen ja syrjinnän vastainen työ	5
Taloudellisten ja sosiaalisten oikeuksien edistäminen	5
Sukupuolistuneen väkivallan vastainen työ.....	6
Ihmisoikeudet haltuun urheilussa ja Älä riko urheilua.....	7
Ihmisoikeuspuolustajien tukeminen	8
Viestintä.....	8
Henkilöstö ja talous	9
Ihmisoikeusliiton hallitus 2024	11

Yhteenveto: Ihmisoikeusliiton vuosi 2024

Ihmisoikeusliiton visiona on Suomi, jossa kaikkien ihmisten perus- ja ihmisoikeudet toteutuvat. Tämän eteen teimme sinnikkäästi työtä myös vuonna 2024.

Ihmisoikeuksien kannalta takapakkia Suomessa otettiin erityisesti taloudellisten ja sosiaalisten oikeuksien toteutumisessa, kun useat hallituksen sosiaaliturvaa koskevat kiristykset astuivat voimaan. Työmme köyhimpien ihmisten oikeuksien ja riittävän toimeentulon puolesta oli siten entistä ajankohtaisempaa.

Huolestuttavia kehityskuluja oli myös oikeusvaltion turvaamisessa Suomessa. Vuonna 2024 kampanjoimmekin paljon oikeusvaltion puolesta. Lisäsimme niin poliitikkojen kuin tavallisten ihmistenkin ymmärrystä oikeusvaltion merkityksestä.

Positiivistakin ihmisoikeusrintamalla tapahtui. Vuosien vaikuttamistyömme kantoi hedelmää, kun eduskunta hyväksyi erillissäännöksen, joka kieltää tyttöjen sukuelinten silpomisen entistä selkeämmin. Lisäksi pakkoavioliittojen kriminalisointi vahvistui. Tähänkin vaikutimme pitkäjänteisesti vuosia.

Näkyvä työmme ihmisoikeuksien turvaamiseksi urheilussa jatkui aktiivisena. Vaikuttamistyömme ansiosta erityisesti lapsen oikeudet ovat yhä enemmän eri lajiliittojen agendalla. Älä riko urheilua -kampanjamme sai jälleen hienon tunnustuksen, kun Helsingin Urheilutoimittajat palkitsi työmme Urheilun hyväntekijä -palkinnolla.

Toimintaympäristössä tapahtui vuonna 2024 isoja muutoksia järjestöjen toimintaedellytysten kannalta. Ihmisoikeusliiton kuten monien muidenkin järjestöjen työhön vaikutti julkiseen rahoitukseen liittyvät epävarmuudet ja leikkaukset. Toukokuussa saimme ennakkotietoa oikeusministeriön rahoituksen vähenemisestä vuodelle 2025. Elokuussa mittavat määrärahojen leikkaukset vahvistuivat. Joulukuussa tuli toinen valitettava uutinen, kun jäimme ilman niin sanottuja eduskunnan joululahjarahoja vuodelle 2025. Tämän jälkeen järjestön voimavaroja piti suunnata entistä enemmän rahoituksen turvaamiseen sekä toiminnan sopeuttamiseen.

Varsinkin kun ajat ovat haastavat, Ihmisoikeusliiton ja ihmisoikeustyömme tukijat ovat tärkeitä. Vaikka ääntämme yritetään hiljentää, me emme vaikene! Kiitos jokaiselle jäsenelle, lahjoittajalle ja vapaaehtoiselle! Tarvitsemme kaltaisiaanne tukijoita jatkossakin.

Jäsenet, vapaaehtoiset ja lahjoittajat ovat tärkeä osa Ihmisoikeusliittoa

Ihmisoikeusliitto on jäsenille, vapaaehtoisille ja muille tukijoilleen merkityksellinen ja sitouttava järjestö, jonka toimintaan he voivat osallistua itselleen sopivalla tavalla. Lahjoittajien ja jäsenten tuki mahdollistaa pitkäjänteisen ihmisoikeustyömme.

On upeaa, että Ihmisoikeusliitolla on pitkäaikaisia, pysyviä jäseniä ja korkea jäsenmaksuaste. Jäsenmäärämme jatkoi tasaista kasvuaan. Jäsendemokratia vahvistui, kun syyskokous valitsi hallituksen jäsenten lisäksi puheenjohtajan ensimmäistä kertaa suoralla vaalilla.

Henkilöjäseniä oli vuoden lopussa 1120. Uusia jäseniä liittyi vuoden aikana 143. Vapaaehtoisia oli 65. Järjestimme vapaaehtois- ja jäsentilaisuuksia vuoden aikana 17.

Erityisen tärkeitä tukijoita työllemme ovat kuukausilahjoittajat, sillä säännölliset lahjoitukset varmistavat ihmisoikeustyömme jatkuvuuden. Joukkoomme liittyikin ilahduttavan paljon uusia kuukausitukijoita. Myös kertalahjoitusten määrä kasvoi, mikä auttoi teitä edistämään ihmisoikeustyömme tavoitteita ja ihmisoikeuksia Suomessa.

Mielekkään tekemisen mahdollistaminen ja aktiivinen yhteydenpito innosti vapaaehtoisia osallistumaan toimintaamme. Tilaisuuksiin ja toimintaan osallistui aiempaa enemmän ihmisiä. Panostimme ajankohtaisiin aiheisiin ja onnistuimme sitouttamaan osallistujia entistä paremmin. Lisäsimme osallistuneiden tietoa ihmisoikeuksista ja Suomen ihmisoikeusongelmista, ja he pitivät tilaisuuksia onnistuneina.

Kutsuimme tukijoitamme mm. ihmisoikeusteemailtoihin, mielenilmaisuihin ja Helsinki Pride-kulkueeseen. Vapaaehtoiset olivat apuna kampanjoissa, tilaisuuksien järjestelyissä ja kevyissä käännöstehtävissä. He tarkistivat vetoomusten nimiä, jakoivat somepäivityksiä ja antoivat palautetta toiminnan kehittämiseksi.

Vuonna 2024 Ihmisoikeusliitolla oli 16 kannatusyhdistystä:

- Demla
- Helsingin yliopiston ylioppilaskunta HYY
- Kehitysvammaisten Tukiliitto
- Kynnys
- LAB-ammattikorkeakoulun Opiskelijakunta KOE
- Mielenterveyden keskusliitto
- Näkövammaisten liitto
- Seinäjoen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta SAMO
- Suoma sámiid guovddášsearvi SSG – Suomen saamelaisten keskusjärjestö
- Suomen Setlementtiliitto
- Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto SAKKI
- Suomen Opiskelija-Allianssi OSKU
- Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL
- Työttömien Keskusjärjestö
- Uskontojen uhrien tuki
- Väestöliitto

Vaikuttamistyömme teemat

Oikeusvaltio, yhdenvertaisuuden edistäminen ja syrjinnän vastainen työ

Tähän vaikutimme:

Onnistuimme herättämään julkista keskustelua oikeusvaltiosta ja sen merkityksestä. Esimerkiksi Helsingin Sanomat teki laajan jutun sen jälkeen, kun toimittaja oli osallistunut Oikeusvaltio NYT -keskustelutilaisuuteemme. Viestintämme vaikutti siihen, että myös juristikenttä (mm. Asianajaliitto) aktivoitui asiassa. Nostimme esiin oikeusvaltion merkitystä muun muassa mielipidekirjoitusten avulla. Vaikuttamistyömme innoittamina kaksi kansanedustajaa teki kirjalliset kysymykset oikeusvaltion turvaamisesta.

Työmme tuloksena tietoisuus syrjinnästä ja yhdenvertaisuudesta lisääntyi. Osallistuimme mm. pääministerin järjestämään rasisminvastaiseen pyöreän pöydän keskusteluun ja EU:n rasismipuitepäätöstä toimeenpanevaan lainsäädäntötyöryhmään. Vaikuttamisemme ansiosta kansanedustaja esitti kirjallisen kysymyksen rasismipuitepäätöksen toimeenpanosta Suomessa. Olimme esillä mediassa ja vaadimme Suomen hallitukselta vahvempia toimia rasismia vastaan ja yhdenvertaisuuden puolesta.

Tätä kaikkea teimme:

- Laadimme 17 lausuntoa ministeriöille, 4 lausuntoa eduskunnan valiokunnille ja pidimme 4 puheenvuoroa eduskunnan kuulemistilaisuuksissa
- Laadimme 4 lausuntoa kansainvälisille ihmisoikeussopimusten valvontaelimille (YK, Euroopan neuvosto)
- Vedimme 30 ihmisoikeustyötä tekevän järjestön verkostoa ja laadimme mm. yhteisen rasisminvastaisen kannanoton, joka sai runsaasti mediahuomiota.
- Olimme jäsenenä kansainvälisten ihmisoikeusasiain neuvottelukunnassa ja yhdenvertaisuusasioiden neuvottelukunnassa sekä oikeusministeriön Vertaisina vihaa vastaan –hankkeen ohjausryhmässä.
- Järjestimme kaksi oikeusvaltioaiheista yleisötilaisuutta, jotka keräsivät n. 150 osallistujaa ja kiittävää palautetta.

Taloudellisten ja sosiaalisten oikeuksien edistäminen

Tähän vaikutimme:

Onnistuimme lisäämään köyhimpien ihmisten kokemusten ja näkemysten kuulumista yhteiskunnallisessa keskustelussa. Toiminnassamme on mukana köyhyyttä kokeneista ihmisistä koostuva Riittävä toimeentulo -vaikuttajaryhmä. Ryhmäläiset olivat keväällä mukana Kokemuksia köyhyydestä -videokampanjassamme. Kampanja tavoitti noin 220 000 ihmistä, ja ryhmäläiset kokivat voimaantuvansa kampanjasta.

Työmme ansiosta myös kansanedustajat ja viranomaiset kuulivat köyhyyttä kokeneiden kokemuksia ja oppivat lisää ihmisoikeuksien ja köyhyyden yhteydestä.

Lisäsimme myös järjestötoimijoiden ja taloustieteilijöiden osaamista siitä, miksi eriarvoisuutta on tarkasteltava ihmisoikeuskysymyksenä.

Yhdessä Riittävä toimeentulo -vaikuttajaryhmän kanssa vaikutimme yhden hakemuksen mallin valmisteluun Kelassa sekä toimimme esiin sosiaaliturvan uudistamiseen linkittyviä ihmisoikeusvelvoitteita ja köyhimpien ihmisten ihmisoikeuksia.

Vakavan työhyväksikäytön osalta pitkäaikainen vaikuttamistavoitteemme toteutui, kun ulkomaalaiset luonnonmarjanpoimijat otettiin kausityölain piiriin.

Tätä kaikkea teimme:

- Yhteensä 21 Riittävä toimeentulo -vaikuttajaryhmäläistä oppi lisää köyhyyden rakenteista, ihmisoikeuksista ja vaikuttamisesta.
- Olimme yhteydessä 53 eduskuntapuolueen edustajaan, 17 sosiaaliturvasta vastaavaan virkahenkilöön. Lisäksi annoimme 9 lausuntoa korostaaksemme ihmisoikeusnäkökulmaa toimeentulokysymyksiin.
- Järjestimme kaksi työpajaa Kelan virkahenkilöiden ja Riittävä toimeentulo -ryhmän välillä.
- Järjestimme yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa ”Sosiaaliturvaa leikataan - Miten ihminen voi?” -seminaarin, jota seurasi 250 ihmistä. Seminaarissa Riittävä toimeentulo -ryhmän jäsenet kertoivat näkemyksistään kansanedustajille.
- Toimimme taloustieteen ja ihmisoikeuksien asiantuntijoita pyöreän pöydän ääreen keskustelemaan leikkauspolitiikan reunaehdoista.
- Viestimme luonnonmarja-alan ihmisoikeusongelmista ja lausuimme lakiuudistuksesta.

Sukupuolistuneen väkivallan vastainen työ

Tähän vaikutimme:

Joulukuussa 2024 eduskunta hyväksyi rikoslain erillissäännöksen, joka kieltää tyttöjen sukuelinten silpomisen entistä selkeämmin. Vaikutimme vuosien ajan tähän lakiuudistukseen. Ihmisoikeusliiton asiantuntija osallistui oikeusministeriön työryhmään ja annoimme lukuisia lausuntoja. Iloitsimme siitä, että hyväksytty säädös on juuri vaatimustemme kaltainen. Uusi säädös vahvistaa merkittävästi silpomisen läpikäyneiden tyttöjen ja naisten oikeuksia ja tehostaa tekijöiden rikosvastuun toteutumista.

Myös avioliittoon pakottamisen kriminalisointi vahvistui. Tässäkin asiantuntijamme osallistui oikeusministeriön työryhmään, joka valmisti hallituksen esitystä. Ilman pitkäjänteistä

vaikuttamistyötämme pakkoavioliittojen uhrien oikeudet tuskin olisivat edenneet tähän pisteeseen.

Teimme työtä myös pakottavan kontrollin kriminalisoimiseksi. Kansanedustaja Inka Hopsu (vihr.) teki ehdotuksestamme pakottavan kontrollin kriminalisointia koskevan toimenpidealoitteen.

Tätä kaikkea teimme:

- Koulutimme kunniaan liittyvästä väkivallasta ammattilaisia, viranomaisia, opiskelijoita ja yhteisöjen avainhenkilöitä. Pidimme 14 koulutusta yhteensä 931 ammattilaiselle ja viranomaiselle.
- Jaoimme tietoa kunniaan liittyvän väkivallan riskiryhmiin kuuluville väkivallan eri muodoista ja lainsäädännöstä. Tavoitimme yhteisötyössä 505 ihmistä.
- Luovutimme kunniaan liittyvän väkivallan vastaisen nettivetoomuksen oikeusministeri Leena Merelle ja sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juusolle. ”Loppu kunniaan liittyvälle väkivallalle” -nettivetoomus keräsi lähes 6000 nimeä.
- Vaikuttamistapaamisissa ja -yhteydenotoissa tavoitimme 124 poliittista päättäjää tai virkahenkilöä
- Vedimme 3 kunniaan liittyvän väkivallan vastaisen verkoston kokousta, joihin osallistui yhteensä 50 verkoston jäsentä
- Toiminnassamme on mukana 24 yhteisöjen avainhenkilöä

Ihmisoikeudet haltuun urheilussa ja Älä riko urheilua

Tähän vaikutimme:

Ihmisoikeuksien ja erityisesti lapsen oikeuksien tunnistaminen suomalaisessa urheilussa on työemme ansiosta vahvistunut. Ihmisoikeuskoulutuksemme saivat kiittävää palautetta ja niitä toivotaan lisää. Työmme ja Älä riko urheilua -kampanja herättivät kiinnostusta myös kansainvälisesti ja saimme kutsuja kansainvälisiin tapahtumiin mm. Euroopan neuvostoon.

Vaikuttamistyömme näkyi siinä, että lapsen oikeudet ovat yhä enemmän eri lajiliittojen agendalla. Tämä näkyy muun muassa linjausten vahvistumisena. Myös olympiakomitean vastuullisuusohjelma vahvistui ihmisoikeuksien näkökulmasta.

Urheilijoista koostuva Team Human Rights -vaikuttajaryhmämme oppi lisää urheilun ihmisoikeuskysymyksistä ja vaikutti kanssamme mm. syrjintään puuttumisesta urheilussa.

Urheilutoimittajien tieto ihmisoikeuksista urheilussa lisääntyi, kun järjestimme heille suunnatun koulutuksen.

Helmikuussa Helsingin Urheilutoimittajat myönsi Älä riko urheilua -kampanjalle Urheilun hyväntekijä -palkinnon ”rohkeasta ihmisoikeuksien esiin nostamisesta suomalaisessa urheilussa”.

Tätä kaikkea teimme:

- Järjestimme ihmisoikeuskoulutuksia urheilujärjestöille: 10 koulutusta, yhteensä 150 koulutettua ihmistä.
- Viimeistelimme verkkokoulutuksen seuroille ja valmentajille.
- Keräsimme Älä riko urheilua -nettivetoomukseen 4608 allekirjoitusta. Luovutimme vetoomuksen urheiluministeri Sandra Bergqvistille.
- Laadimme kaksi mielipidekirjoitusta. Lisäksi Team Human Rightsin kannanotto syrjintään puuttumisesta urheilussa julkaistiin sivunkokoisena Aamulehdessä ja Helsingin Sanomissa.
- Annoimme 11 haastattelua medialle.
- Noin 50 suurlähettilästä kuuli Älä riko urheilua -työstämme Strasbourgissa.

Ihmisoikeuspuolustajien tukeminen

Osoitimme solidaarisuutta ja tukea vaarassa oleville ihmisoikeuspuolustajille.

Nostimme esille erityisesti Valko-Venäjän, Venäjän ja Ukrainan ihmisoikeuspuolustajien tukalaa tilannetta ja työtä. Tukemme suuntautui FIDH:n jäsenjärjestöille eli sisarjärjestöillemme, jotka ovat maidensa kansainvälisesti tunnustettuja, johtavia ihmisoikeusjärjestöjä. Viestimme myös sisarjärjestöjemme äärimmäisen vaikeasta ja vaarallisesta työstä Palestiinassa ja Israelissa.

Järjestimme syyskuussa Valko-Venäjän lähetystön edustalla Helsingissä tukimielenilmauksen, jossa vaadimme ihmisoikeusjärjestö Viasnan vangittujen ihmisoikeuspuolustajien vapauttamista.

Viestintä

Näkyvä viestintämme lisäsi tietoa ihmisoikeuksista, vei eteenpäin ihmisoikeustyön tavoitteita ja innosti ihmisiä mukaan puolustamaan ihmisoikeuksia.

Saimme hyvin näkyvyyttä mediassa, kun toimittajat haastattelivat asiantuntijoitamme eri ihmisoikeustyömme teemoista. Mediaosumia kertyi yli 270 (kasvua 88 %). Instagram ja Facebook -kattavuutemme oli yli 1,2 miljoonaa. Kirjoitimme mielipidekirjoitukset mm. syrjintään puuttumisesta urheilussa, oikeusvaltion merkityksestä ja tyttöjen sukuelinten silpomiseen liittyvästä lainsäädännöstä.

X:stä eli entisestä Twitteristä ei enää vuonna 2024 saanut analytiikkaa ilman maksullista Premium-tiliä. Vähensimme strategisesti X:n käyttöä. Näyttömäärät olivat laskemaan päin ja postauksemme keräsivät runsaasti epäasiallisia kommentteja. Vuoden 2025 alussa lopetimme viestimisen X:ssä (tili on edelleen olemassa) ja perustimme tilin Blueskyihin.

Aktivoimme LinkedIn-viestintäämme strategisesti valituilla postauksilla. Vuoden 2024 lopussa LinkedIn-seuraajia oli 1449.

Viestinnän lukuja	2024	2023
Mediaosumat perinteisessä mediassa	272	145
ihmisoikeusliitto.fi -kävijät	38 000	62 000
ihmisoikeudet.net -kävijät	34 000	40 000
älärikourheilua.fi -kävijät	6 200	2 700
Facebook-kattavuus	602 642	330 300
Instagram-kattavuus	622 273	282 700

Huom: Seurantaevästeiden käyttöön tulee pyytää lupa verkkosivun kävijältä. Luvan antaa vain osa, joten kaikista kävijöistä ei kerry dataa.

Ihmisoikeusliitto.fi -kävijämäärän putoamiseen vaikutti se osaltaan, että vuonna 2023 sivuilla oli kaksi vetoomusta, joista toinen keräsi lähes 20 000 allekirjoitusta.

Henkilöstö ja talous

Henkilöstön hyvinvointi ja henkilöstöpolitiikan jatkuva kehittäminen ovat meillä avainasemassa. Jatkoimme Ihmisoikeusliiton yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman täydentämistä. Järjestimme henkilöstölle koulutusta osana prosessia.

Ihmisoikeusliiton toimistolla työskenteli vuonna 2024 keskimäärin 16 henkilöä. Pääsihteerinä toimi Kaari Mattila 10.12. asti. Vs. pääsihteerinä toimivat Duin Ghazi ja Heli Markkula (joulukuu 2024-helmikuu 2025).

Henkilöstössä tapahtui useita muutoksia vuoden aikana. Taloudellisten ja sosiaalisten oikeuksien tiimissä päättyi yksi määräaikainen työsuhde. Vaikuttamistyön johtajan irtisanouduttua tehtävää ei jatkettu taloudellisista syistä. Myöskään yhden asiantuntijan vanhempainvapaan ajalle ei rekrytoitu sijaista säästösyistä. Loppuvuodesta käynnistyi pääsihteerin rekrytointi Kaari Mattilan lopetettua työt Ihmisoikeusliitossa.

Toiminnan kulut vuonna 2024 olivat 1 288 888 euroa. Toiminnan rahoitus kertyi pääosin julkisesta rahoituksesta. Muu rahoitus koostui säätiöiden apurahoista, jäsenmaksuista sekä yksityisistä lahjoituksista.

Vuoden 2024 tilinpäätöksen tulos oli 15 982 € ylijäämäinen (-26 757 € vuonna 2023). Ihmisoikeusliiton tilintarkastajana toimi Oy Tuokko Ltd.

Saadut avustukset ja sopimustuotot:

Oikeusministeriö

Kohdennettu yleisavustus 330 000 €

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Ihmisoikeudet haltuun urheilussa -hanke 100 000 €

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA

Yleisavustus 215 253 €

Sukupuolittuneen väkivallan vastainen työ -toiminta-avustus 204 750 €

Köyhyys ja ihmisoikeudet -toiminta-avustus (kesä-joulukuu) 100 000 €

Ulkoministeriö

Kohdennettu yleisavustus 20 000 €

Eurooppatiedotus 16 000 €

Urheiluopistosäätiö

Ihmisoikeudet haltuun urheilussa -hanke (2022–2024) 21 000 €

Kuluttajaosuustoiminnan säätiö

Oikeusvaltio NYT -hanke 25 000 €

Jäsenyydet neuvottelukunnissa ja työryhmissä:

- Ihmisoikeuskeskuksen ihmisoikeusvaltuuskunta
- Kansainvälisten ihmisoikeusasiain neuvottelukunta
- Kuurojen Liiton järjestöjen totuus- ja sovintoprosessityöryhmä
- Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan toimikunnan järjestötyöryhmä
- Oikeusministeriön pakkoavioliiton kriminalisointia koskevan lainsäädännön valmisteluryhmä
- Oikeusministeriön rasismipuitepäätöstä koskevan rangaistussääntelyn selkeyttämistä rikoslaissa valmisteleva työryhmä
- Oikeusministeriön Vertaisina vihaa vastaan -hankkeen ohjausryhmä
- THL:n kunniaan liittyvän väkivallan ohjausryhmä
- Urheilun eettisten asioiden neuvottelukunta
- Yhdenvertaisuusasioiden neuvottelukunta

Ihmisoikeusliiton hallitus 2024

Panu Mäenpää	puheenjohtaja
Sakari Karjalainen	varapuheenjohtaja
Sanna Valtonen	varapuheenjohtaja
Annastiina Ali-Lekkala	jäsen
Ulkar Aghayeva	jäsen
Henna Karhapää	jäsen
Sari Loijas	jäsen
Aleksi Pahkala	jäsen
Niina Siivikko	jäsen
Milka Sormunen	jäsen
Aki Tetri	jäsen
Amu Urhonen	jäsen

Syyskokouksessa 16.12. valittiin uusi puheenjohtaja ja hallituksen jäsenet vuodelle 2025. Uusi hallitus järjestäytyi joulukuussa 2024.

Puheenjohtajaksi valittiin Ulkar Aghayeva. Uusiksi hallituksen jäseniksi valittiin Patrik Metsätähti, Virpi Ruokolampi, Johanna Siik ja Elina Vuola. Hallituksessa jatkoivat: Annastiina Ali-Lekkala, Aleksi Pahkala, Milka Sormunen, Aki Tetri ja Amu Urhonen.

Yhdistyksen sääntömääräiset kevät- ja syyskokoukset pidettiin 14.5. ja 16.12.